

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Kálóczi-ut. 23.	
Telefon: 390.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	14.40
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy órára	1.20
Vidékire postán küldve	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy órára	1.40

A lovagiasság otthon.

A legtöbb helyen meg van, tapasztalhattuk azt a rossz szokást, hogy azokkal, akik legközelebb állanak hozzánk és nekünk legkedvesebbek, figyelmetlenek vagyunk és nem viseltetünk velük szemben szíval az előzőek ységgel, melyet az idegenekkel szemben tanusítani szoktunk.

Ha már most azt kérdezzük magunktól, hogy mi az oka annak, hogy csak az idegenekkel szemben vagyunk udvariasak és előzékenyek, ellenben a hozzánk legközelebb állókat minduntalan megsértjük és bántjuk egykedvű viselkedésünkkel, ennek magyarázatát nem tudjuk megadni.

E közös hibánkat csak a meg gondolatlanosságunk és a megszokásnak rovására kell írniuk. Azért, mert bizony számíthatunk hozzánktartozóink és barátaink szeretetére, megfélekedzünk arról, hogy szóval és tettel sokszor megsértjük a legkedvesebbeink érzékenységét s ezzel elidegenítjük magunktól szeretteinket.

Nem eléggé ajánlhatjuk tehát, hogy a családi körben a házastársak, a szülők, testvérek és gyermekek egymással szemben legyenek figyelmesek és udvariasak, hisz ezzel csak a saját javunkat szolgáljuk.

Abban a családban, ahol a durvaság és a figyelmetlenség napirenden van, ahol az egyik lábbal tapossa a másik jogait, nem honolhat boldogság.

A férj úgy, mint a feleség egyaránt ápolják ezt az egyetértést, mert a gyönyörűség, perpatvar, meg a nyelvelés elűzik a családból a családi boldogságot.

Órizzuk tehát mindattól, ami a családi békét felidulhatja. Minél drágább és erősebb a kötelék, mely bennünket egymáshoz fűz, annál inkább igyekezzünk ezt állandóan megtartani. Az egymás közötti bizalmat a kölcsönös szeretet tartja fenn; nem lehet azt kiereszakolni. Azt csak úgy szereshetjük meg, ha az annak alapját képező szeretetet adjuk érte cserébe.

Megától értetődik, hogy bizonyos önmegtartóztatások figyelmen kívül nem hagyhatók. — Így senki ne olvassa el a másik levelét, míg ez meg nem engedte. — A „bocsánatot kérek, köszönöm, kérem“ udvariassági szavaknak nem szabad hiányozniuk a családi érintkezésből. A szülők soha meg ne feledkezzenek arról, hogy gyermekeik jellemének képződésére sokkal inkább vannak befolyással azok a körülmények, a mit a gyermekek szüleiktől látnak, mint azok, a mit a szülők nekik szóval mondanak.

Legyünk tehát családi körünkben figyelmesek s tekintsük a családi otthoni legdrágább kinésünknek, ne pedig csak érkezősi intézetnek és beszálló helynek. — Mutassuk meg hozzánktartozóinknak, hogy mennyire szerjük őket és ragaszkodunk hozzájuk s ekkor

megszerezzük számunkra azt a szeretetet, melyet különben a világ minden kincséért sem vagyunk képesek elérni. A gyengéd figyelem és a feltétlen udvariasság hozzánktartozóink az otthoni lovagiassághoz. S. F.

Sok métermázsa

bomba az angol építményekhez.

Hivatalos német jelentés: Egyik repülőrajunk tegnap délelőtt Anglia keleti partján megtámadta a harwichi katonai építményeket s kikötőműveket. Bár alulról erősen tüzeltek és angol légi haderők is támadtak, több ezer kilogramm bombát sikerült célba dobni és jó eredményt megfigyelni. Mindegyik repülőgépünk sértetlenül tért vissza.

Kivertük állásainkból az oroszokat.

Hivatalos jelentés: Drezanyánál visszavertük az utolsó, még ellenséges kézben maradt állásrészeinket és az ellenség támadásaival szemben megtartottuk.

Egyébként a harci tevékenység az összes harctereken csekély volt. A vezérkar főnöke.

Víz alatt robbanó gránátok.

— Jönnek az amerikaiak! —

R o t t e r d a m, jul. 6. Az amerikai tengerészeti miniszter jelentést tett arról, hogy amerikai csapatszallító hajókat Franciaországba vezető útjukon két ízben is megtámadtak német tengeralattjáró naszádok, de ezek torpedói egy gőzöst sem találtak el s emberéletben nem esett kár. Noha sötétség volt s így a buvárhajókat nem lehetett látni, nyilvánvaló, hogy sok tengeralattjárót vontak össze azzal a céllal, hogy az amerikai csapatszallításokban nagy pusztítást vigyenek véghez. Az amerikai torpedóvadászok elűzték a német U hajókat s eközben legalább öt torpedót lőttek ki.

Néhány nappal később történt az újabb támadás, de ez alkalommal a német tengeralattjárókat sikerült tekintélyes körzetben távoltartani. Az amerikaiak ezuttal első ízben használták azokat az újfajta gránátokat, amelyek csak a víz felszine alatt robbannak szét. Az egész amerikai nép — mondta végül a miniszter — örül annak, hogy azok a férfiak, akik elsőeknek indultak el a francia harcterre, nagy veszedelemből megmenekültek.

Görögország harci készülődései.

G e n f, jul. 6. A Havas-ügynökség Athénből jelenti, a görög hadsereg mozgósítása megkezdődött.

Rettenetes csaták — készülöben.

L u g a n o, julius 6-án. Az itteni hírek szerint a galíciai front áttörésére 38 hadosztály áll készülöben.

A 86-osok és 23-asok hősiessége.

A Zborov melletti harcokról a következőket táviratozza a „Berliner Lokalanzeiger“ haditudósítója:

A 394-es számú magaslat, szemben az ugynevezett Mohita-magaslattal, egy Zborovtól két kilométernyire délnyugaton fekvő magaslat a támadások és elmentámadások váltakozó során forró harcok színhelye volt, amelyekben egy magyar ezred hervadhatatlan báberokat szerzett.

Egyidejűleg két oldalról s azonfelül hátulról is megtámadva az ezred valódi hősiességgel védelmezte az állást. Ennek a körülménynek és csapataink önfeláldozásának köszönhető, hogy egyes kisebb jelentőségű fronteltolódásokon kívül az oroszok által nagy meglepetésnek szánt s szövetségeseik részéről oly epedve várt áttörés kudarcot vallott, dacára annak, hogy harcaikban ismét nagy számmal vették igénybe a páncélos autókat.

Katonák kifütyülték

a hadügyminisztert.

S t o c k h o l m, jul. 6. A lett lövészek zászlóaljja sajtóságos álláspontot foglalt el a háborúval és Kerenszkyvel szemben. Mig ugyanis előbbi jelszava az volt, nem kell különbéke Németországgal hanem folytatni kell a háborút az utolsó emberig és az utolsó csepp vérig, most egyszerre egészen ellenkező felfogást vall. Kerenszky hadügyminiszter meglátogatta junius 5-én a rigai arcvonalon elülső vonalait. A midőn a szemle befejezése után beszédet mondott a zászlóalj előtt, a katonák kifütyülték.

A főispáni kérdés.

— Dr. Pleszkovics Lukács jövője. —

(Saját tudósítónktól) Tegnap elterjedt a hír, hogy a kormány bizalma dr. Baloghy Ernőt ajándékozta meg a főispáni székekkel. A király erre vonatkozó kézírása a napokban jelenik meg a hivatalos lapban.

Ezzel kapcsolatosan, — illetékes helyről nyert értesülésünk alapján — jelenthetjük, hogy dr. Baloghy kinevezése nem mind a három főispáni székre végleges. A hír szerint Szabadka, Zombor és a megye főispánja lenne. Azonban már a törvény szerint sem lehet egy személy három főispáni szék tulajdonosa. Csupán két törvényhatóság főispánja lehet. Mégis, ha kettőnél több főispáni szék betöltésére kap megbízatást, úgy már a harmadik főispáni állásra a szó legteljesebb értelmében csak ideiglenes megbízatást kaphat.

Mint bennünket informálnak, dr. Baloghy szorosán vett megbízása éppen a szabadkai főispáni székre vonatkozik. Kinevezése a megye és zombori főispáni állásokra szól, míg törvényhatóságunk főispáni székét ideiglenes megbízás folytán tölti be.

Ideiglenes megbízatása azonban lehet épp oly természetű is, mint a volt főispáné, dr. Purgly Sándoré. Ahogy azonban bennünket értesítenek dr. Baloghy megbízatása a legrövidebb időre szól, ha ugyan bizonyos az elterjedt hír, mely kinevezésével kapcsolatosan származott.

Dr. Pleszkovics Lukács kinevezését illetően, úgy informálnak bennünket, hogy reá másfajta, sokkal kedvezőbb jövő vár.

Tanárhiány a szabadkai gimnáziumban.

— A matematikusok kiszámíthatatlan ereje. —

(Saját tudósítónktól) A szabadkai főgimnázium számtan tanárában nagy a hiány. Az elmúlt esztendőben is a rendes létszám helyett két rendes és egy kiegészítő taner végezte a nehéz munkát, mely a háborus viszonyok között is megmaradt azok között a keretek között, melyek nem a legesélyesebb sullyal nehezdednek az itthonmaradt tanároknak.

A háboru előtti tanévekben a szabadkai főgimnáziumban 5 matematikus tanított: Kosztolányi Arpád, az inlézet fáradhatatlan igazgatója, Csajkás Mihály, Kiss István, Sztraka Gódor és Vojnich Tivics János.

A háboru kitörésekor Csajkás Mihály és Kiss István tanárok bevonultak és még maig is az ezredükél vannak beosztva. A ma-

tematikai tanárok száma így háromra apadt, mely létszámoszkkenés Sztraka Gódor elhalálozásával kettőre fogyatkozott.

Az elmúlt tanévben így Vojnich Tivich János tanár volt az egyedüli számtan tanár a szabadkai főgimnáziumban. A diákok oktatásából azonban nem csekély részt vett ki magának Kosztolányi Arpád igazgató is. A megfogyott tanerök pótlására, mint kiegészítő Kálmán Károly működött, aki már a tanév végén gyengélkedni kezdett és mint lapzártakor értesülünk, tegnap Rákospalotán meg is halt.

A jövő esztendőre sem a legkényelmesebbnek ígérkező helyzet jelei mutatkoznak; ezen segítő a katonai szolgálatot teljesítő tanárok egyikét minden bizonnyal fölmentik.

Ezerötszáz talpfa elégett.

— Ledőléssel fenyeget a Majsai uti fölüljáró. —

(Saját tudósítónktól) Tegnap este 6 órakor, mikor a legtöbb érkező és induló vonat állott a szabadkai pályaudvaron meglehetősen hatalmas tüzoszlop emelkedett az ég felé a Majsai uti fölüljáró alól, ahol 1500 talpfa volt elhelyezve a Majsai szőlők felőli oldalon — az utolsó pillér alatt.

Két hatalmas lángnyelv nyaldosta a fölüljáró karfáit, melyek a nagy hőségtől izzó vörösek lettek. A tűz színhelyére a város minden részéből érkeztek kíváncsiak. Nagy néptömeg vette körül a tüzet és a nagy melegben — a valósággal tűrhetetlen forróságot a kíváncsiság annyira ellensúlyozta, hogy a tömeg szilárdan kitartott.

A tűz oka még ismeretlen. Egyesek szerint az erősen olajozott talpfák a mozdonyok szikráitól fogtak tüzet. Mások szerint gyújtogatás folytán keletkezett a tűz. Ennek megállapítására ma délben mennek ki a helyszínre.

Tüzoltóink rögtön a tűz jelzése után megjelentek a helyszínre és már 6 óra 5 perckor működésbe álltak szivattyúik. Az oltás a legnagyobb fáradsággal ment. Az olajos talpfák nagy lánggal égtek és mit sem használt a rátecskendezett vízzápor, mely pillanatra sem szűnt

meg öntözni a falánk tüznyelveket, melyek mohón emésztették az olajos talpfákat.

A tűz oltását Milassin Andor tüzoltó parancsnok személyesen vezette. Még a késő éjjeli órákban is lángolt a talpfarakás. Tizenegy óra tájban lohadt csak le, de még ezután is teljes két órai munka volt szükséges, hogy tüzoltóink nyugodtan elhagyhassák a tűz helyét.

A fölüljáró nid ledőléssel fenyeget. Az utolsó iv a legkisebb teher alatt is hajladozik. Az átjárást beszüntették.

Dáridó

a New-yorki Maxim mulatóban 4 felvonásban. A mulatós éjszakák kis tükröképe e nagyszerű amerikai film hal vidáman pezsgő és tánc mellett iolyik a csókos-élet kivilagos kivraddig. Bemutatóra kerül szerda, esütörtök és pénteken fél 6 és fél 9 órakor.

A betörő cigányok bűnlajstroma.

— Nappal alusznak, éjjel betörnek. —

Megirtuk már, hogy a rendőrség és a csendőrség cigányokat üldözött, akik rengeteg betörést és lopást követtek el.

Még június 22 én értesített telefonon a szabadkai rendőrkapitányság a szabadkai csendőrséget arról, hogy reggel 4 és 5 óra között Petkovics János városi rendőrvezető megtudta, hogy Kolompár Jánosné, szül. Kovács Borbála szabadkai cigányasszony lakásán több idegen cigányférfi és nő tartózkodik. Ezután 6 rendőr elment a lakásra és ott 6 férfit és 2 nőt találtak a szoba egyik sarkában a földön kuporogva. Közöttük a földön egy megtöltött hatlövetű 14 mm-es forgópisztoly feküdt. A cigányok Dimitrivics Lázár, Tósó és Péter Izséméri, Dimovics Péter, Gáza törökkanizsai és Dimovics Ádám szabadkai, Sárközi Jolán bátaszéki és Csurál Róza szegedi illetőségűek voltak. Sok pénzt találtak náluk, több százkoronát is ezüst karórát az egyik cigány nő karján, azonkívül Csurál Rózanak a kontyába volt eldugva egy óra láncostul és egy százkoronás bankjegy. Találtak még egy aranyláncot egy női gyöngyházórát, gyűrűket és egyéb tárgyakat, mint sonkákat, nullás lisztet, szappant, eszímákat.

A rendőrség, mivel semmi bűn sem volt rájuk bizonyítható, esavargásért akkor 15 napra ítélte el őket. Holnap telik le a 15 nap, de ez az idő éppen elegendő volt arra, hogy 4 derék csendőr, Péter Gergely, Szücs Kálmán és Tóth Ferenc szabadkaiak s Czigler László ludasi, kinyomozza azt a rengeteg lopást és betörést melyet ez a társaság, hol együttesen, hol 2 csapatra oszolva, elkövetett áprilisban és májusban Szabadkán.

A cigányok nappal aludtak Kolompár Jánosné lakásán és éjjel mindig körutrá indultak. A lopott holmikat aztán potom áron eladták. Egy pár eszímát például 3 koronáért adtak el, 55 liter zsirt 160 koronáért.

Az üres zsirosbödönöket ha a zsirt otthon használták el, éjjel kivitték a napnyugati ugarokra és ott eldobálták. Mert sok bődön zsirt lopkodtak össze. Csak az orgazdáknál a csendőrök 6 nagy bődön zsirt, továbbá sok szalonát, sonkát, több télikabátot, 4 zsák lisztet, 3 pár eszímát, egyet sarkantyúval, 10 pár cipőt és apróbb dolgokat szedtek össze eddig is.

A károsultak mind bejelentették annak idején a lopásokat a rendőrségen, de eddig még nem bírtak a tolvajok nyomára akadni. Pedig sok a károsult: Waliz István, Sándorban, Tócsér Dániel, Wesselényi-utca, Kovács István Ikra-u., Szántai Mária, Halasi-ut, Takács Béla, Garai u., öz. Pardies Rókusné, Csantavéri ut, Kovácsics Márton és Pintér György, Matevics u., Pécs Márk, Napnyugati ugarok, Malagurszki Balázs, Mária-u., Csóvity Márkné, Arok-u. öz. Evetovics Antalné, Pardies-u., Schoblober Jánosné, Sándor, Mamszics Istvánné, Csikéria, öz. Osztrogonác Balászné, Sebesicspuszta, és még 15-en.

A betöréseket mind egyetlen vésővel követték el a cigányok, akik közül a férfiak egy kivételével katonaszökevények. Reggelenként Malagurszki Ceciliánál szok-

tak szállást és pálinkát kapni a lopott tárgyakért.

A nyomozás folyamán elfogták a csendőrök Kovács R. Istvánné, szül. Boldizsár Terézt, Kovács Károlyt, akit hamis pénz forgalomba hozataláért már 1900-ban 6 havi börtönrre, ugyanezért 1902-ben újra 6 hóra, 1904-ben 1 évi fogházra és 1914-ben 2 évi fogházra ítélték; Dimovics Ferencet, akit 1904-ben rablásért 15 évi fegyházra ítélték, de mostanában feltételes szabadságra helyezték.

Elfogták Marosináv Ilonát is, aki 2-szer ült 8-8 hónapig a fogházban.

Ezekkel jó fogást csináltak, mert ezek voltak, akik még februárban Ludason egy éjjel Füleki Jánosra támadtak vasvillával s kocsiján megszóktak Horgos-felé és ellopták négy lovat is. Ezek loptak el többek között Ádám Róberttől 7 pulykát, 7 tyukot, 55 kg. szappant, 1 zsák lisztet.

Holnap délelőtt az egész diszes társaságot átadják egy részüket az ügyészségnek, a katonákat pedig az állomásparancsnokságnak.

Az orgazdákat is kinyomozták és följelentették. Ezek: Dorozsmai Mihályné, Varga András, Pavlik Józsefné, Kovács Borbála, Horváth Militicsi Károlyné, Salgó Márk, Gál Anna, Kiss Mihályné. Kettőt elfogtak: Malagurszki Ceciliát és Máriát.

Jellemző, hogy 25 kiló alban dohányt is loptak egy helyről a cigányok, de ennek a gazdája nem is mert panaszt tenni emiatt.

— Zavarok a közéletmezés vezetése körül. A szerdai tanácsülésben hangok hallatszottak a felől, hogy a közéletmezési ügyek vezetésével megbízott új személyek a vezetést egyéb széleskörű elfoglaltságuk miatt nem vállalhatják. Kántor Rezső főszámvevő ma irásban be is jelentette, hogy nagy elfoglaltsága miatt az új megbízatásból eredő felelősséget nem vállalhatja. Alapffy István rendőrkapitány részéről még nem történt irásbeli kijelentés, de mint értesülünk, ő is be fogja adni. A holnapi tanácsülés foglalkozik majd az új személyek kijelölésével. Egyes hangok szerint a közéletmezési ügyek intézésével újból dr. Winkler Imre pénzügyi tanácsnokot bízzák meg.

— Hősi halottak. Új két halottja van a Bezeredy féle hullaháznak. A tegnap délutáni órákban halt meg a képezési kórházban Telek István 86 es kózkatoná. Ugyanezen itt hunyta le örök álmora szeméit Molterbaum Fedor 42 éves közös gyalogos. Mindkettőjük most a hullaházban fekszik. Temetésük holnap — szombat délután lesz.

Valódi amerikai fogak és fogsorok

Különleges ségek fogászati munkákban, arany és platinából, valamint arany és platinafogak, koronák és hidak, ugyszintén szájpaddás nélküli fogak. Foghuzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombok). **Schäffer Géza** vizsgázott fogtechnikus, Szabadka, Kosuth-u., Fekes-ház.

Telefon internóban 561.

NAPI HIREK.

— **Vázsonyi üdvözlése.** A szabadkai törvényszék dr. Polgár István elnöklése mellett tartott üléséből táviratilag üdvözölte Vázsonyit, igazságügyminiszterre történt kinevezése alkalmából. Üdvözlé a bírói függetlenségnek anyagi tőren és intézményekben leendő további megerősítését és kiépítését célzó programjairól. Hálás köszönetet fejez ki eddigi rövid hivatali működése alatt is a bírói kar iránt tanúsított és az igazságszolgáltatás magasabb tekinteteinek helyes felfogásából eredő jóindulatáért.

— **Az osztrák és német nebulók vendéglátása.** Tegnap délelőtt érkeztek meg a szövetségeseink apró, vendégségbe küldött gyermekeik. Százharmincan voltak. Budapestről Szabadkára dr. Szudárovich Benedit menhelyi főorvos felügyelete mellett jöttek. A város igazi bácskai vendéglátással fogadta a nebulókat, akiket az ebéd elfogyasztása után részben tovább indítottak, részben pedig Palicsra vittek. A Bácskában elhelyezendő 50 gyereket tartották vissza és csak vasárnap utaznak tovább.

— **Kongregációi gyűlés.** A gimnáziumi ifjusági Mária-Kongregáció holnap délután fél 6 órakor Palicsra a kis kápolnában gyűlést tart.

— **Uj bácsordasi jegyző.** Bácsordason a napokban tartottak jegyzőválasztást. A község egyhangúlag választotta meg jegyzőnek Léh György szilbereki segédjegyzőt. Az egész község egyetemes bizalma őt ajándékozta meg a jegyzői állással, mely Bácska egyik legjobb jövedelmezési pozíciójának.

— **A katonai kórházak költözése.** A jelenlegi iskolahelyiségek túlszűköltsége folytán szükségessé vált, hogy egyes iskolaépületeket, melyeket eddig a katonaság kórházak számára foglalt le — ismét átadjanak rendelkezésükre. Mint jelentették, a nemrégiben dr. Biró Károly polgármester és az iskolák igazgatói tanácskozást folytattak az iskolák elhelyezése ügyében. Akkor úgy állapodtak meg, hogy a gimnáziumi épületet és a Bezeredy-féle házat kéri a minisztériumtól az iskolák számára felszabadítani. Most — mint értesülünk — az első és a nyolcas számú tartalékkórház költözködik ki — még valószínűleg e hónapban — a szegedi uti barakkokba. E szerint a kezező és a Bezeredy-ház szabadulna fel.

— **A Péter-Pál-napi vöröskeresztes gyűjtés.** A gyűjtők és önkéntes adakozók névsora: Gyűjtők Sántha Ilona K 84.80, Sántha Dóra 281.99, Baner Ilike 127.60, Tumbász Amália 14.16, Geréb Klárka 14.16, Farkas Irénke és Janiga Baba 73.18, Tötösy Mariska 130.66, Tötösy Duczika 181.38, Herzberger Ida 86.21, Bedő Ilonka 53.32, Piukovitsné Vujkovicz Czv. Margit és Rózsika 145.80, Dimitrijevic Nevenka 33 k. 90 f, özv. Vincze Árpádné 97.90, Rainer Szidónia 241.32, Höbl Margit 61.88, Lakos Ilonka 50.80, Lakos Tünde 197.01, Helész Paula 49.94, Mamuzsich Pálné 16.85, Eötvös Józsefné 23.07, Ohrmann Kálmán 10.—, Aradszki Dobrila és Starek Margit 123.34, Környei Mária 55.81, Uhr Józsa 9.18

Tálassy Irma 44.23, Weithoffer Viktorné 75.07, Krausz Janka 125 K 90 f, Milassin Ilonka és Juliska 42.21, Lestich Emma 41.29, Vagyoczi Emma 45.81, Kunn Etelka 129.81, Máv. személyné-lyaudvar pénztárai 224.50, Vöröskereszt-iroda 64.87, Tölgyesi Lajos 99.68, Fluckné Magyar J. 30 K 78 f, Magyar Erzsébet 40.64, Pécsné Magyar Margit 45.82, Vida István 35.74, Dr. Temunovich Zoltánné 108.37, Temunovich Renike 18.28, Baranyi Mariska 26.34, Tisza Anna 30.30, Klein Kató 14.43, Facsar Lili 21.95, Hauszer Hilda 24.95, Czajlick Ági 38.39, Czajlik Gizi 38.31, Schmelzer Margit 18.84, Mosonyi Anna 31.91, Löwy Mátyás 7.82, „Mária Valéria“ Vöröskereszt-kórház B. o. 307.07, C. o. 75.33, E. o. 10.58, D. o. 10.18,

Szent Rókus plébánia 47.06, Pest szálloda főpincérje 25.00, Nemzetikávéház 8.00, Fürst-cukrászda 4.00, Fimpl-cukrászda 4.00, Rukovina-cukrászda 30.00, Városi-kávéház 8.00, Palicsi nagyvendéglő főpincérje 8.72, Paltesi Horváth-vendéglő főpincérje 38.40, Park-kávéház és Casino 9.20. **Önként adakozók:** Özv. Hartmann Rafaelné K 500, Hartmann József 500, ifj. Conen Willy 500, Máv. szabadkai Úv. 200, Délvidéki Közgazd. bank 200, özv. Magyar Györgyné 100, Kiss Lajos 100, Szabadkai takarékpénztár és Népbank 100, Dr. Sántha György 50, Szabadkai Önszegélyző Szövetkezet 25, Reiter K bankház 20, „Mercur“ váltóüzlet 20, Jakobcsics Imre 20, Szabadkai takarékpénztár és hitelintézet 20. Összeg Kor. 6244.14. I honv. kerület 1-ső örszolgálatos pótszárad legénységének gyűjtése ... 152.82.

— **A Löwy-ügy tárgyalása.** A Löwy Testvérek cég, — mint annak idején jelentettük, — nagyobb mennyiségű bejelentésre kötelezett árut elmulasztott bejelenteni. Az ügyben a tárgyalás 12-én lesz megtartva dr. Brestyánszky Miklós rendőrkapitány előtt. Az ítélet elé nagy érdeklődéssel tekintenek. — Ugyanekkor tárgyalják Vidákovics M. Félix ügyét is. Vidákovics ugyanis a lenaruit mulasztotta el bejelenteni.

— **Uj szolgabíró.** Mentényi Sándor bajai szolgabírónak a titeli járás főszolgabírójává történt megválasztása folytán megüresedett szolgabírói állásra dr. Purgly Sándor főispán Kovácsics Cezár szolgabírót osztotta be szolgálatára a bajai főszolgabírósághoz. Az új szolgabíró hivatali működését már meg is kezdte.

— **A topolyai országos-vásár.** Július 8-án és 9-én Topolyán országos vásárt tartanak. A vásárra a vészmentes községekből mindenféle jószág felhajtható — kellőleg irányított járattal. — Az iparosoknak és kereskedőknek iparigazolványukat fel kell mutatniuk.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter Goldstein Erzsébet és Eitel bajai illetőségű szerajevói lakosok családi nevének Fehér névre kért átváltoztatását megengedte.

— **Előadóművészek és hasbeszélő Szabadkán.** Szabadkára érkezett a világhírű Winkelhofer Vilmos büvész és hasbeszélő, ki 28 évig járta be a világot minden részét, be-

szél 10 nyelvet. Szombaton, 7-én kezdi meg előadásait a Nemzetiszállóda kerthelyiségében mulató családi műsorral Szabad be-menet. Kezdeté 8 órakor. — Vasárnap délután 5 órakor a palicsi vígadó nagytermében díszes gyermekelőadás lesz Winkelhofer vezetésével Automatikus bábok, tündérlak a cilinderben, az ezüst eső, vagy elvarázsolt lepkék, a kis Rudi mint bohóc, állathangok utánzása, stb. A jövedelem 10 százaléka a helybeli hadiárva és hadiözvegyek javára szolgál. Be-láptidő gyermekeknek 50 fillér, felnőtteknek 1 korona. Kezdeté 5 órakor, vége 7 órakor.

KÖRZŐ-MOZI

Péntek, szombat, vasárnap

Büszkén
leng a zászló
(A Magerakki hős.)

Tengerész dráma 5 felv.

Hétlőn és kedden
Rózsahegyi Kálmán
nagy művészestélye.

Jegyek már kaphatók

ELŐADÁSOK KEZDETE:

Hétfőnap 6 és 1/2, ün-nep- és vasárnap 2, 4, 6 és 1/2 órakor.

— **Méhészek gyűlése.** A Szeged-vidéki Méhész-Egyesület rendes választmányi ülését szombaton délután 4 órakor tartja Vékes Imre elnöke mellett. A gyűlést ezúttal nem a rendes egyleti helyiségben tartják, hanem a tanítóképzőben, ahol a tanfolyam előadásait is rendezik. Az előadások szombaton és vasárnapokon vannak.

— **A hadikölcsönjegyzés eredménye.** A VI-ik magyar hadikölcsönre eszközölt jegyzések végösszege a Horvát Országos Bank Rt. nál meghaladja a 6 millió koronát, az V-ik hadikölcsönre jegyzett 5 és fél millió koronával szemben. Ezzel a nevezett pénzintézetnél mind a hat magyar hadikölcsönre összesen 28 millió koronát, míg az összes ausztriai hadikölcsönökre 750.000-koronát jegyezték.

— **A katonák aratási szabadságolása.** A honvédelmi miniszter korreindeletei alapján a folyó évben is a hadbavonult mezőgazdák a katonai helyzettől által megengedett lehető legnagyobb számban fognak aratásra szabadságot kérni. Szabadságolás iránti kérelmet az illetékes katonai felsőbbség előtt kihall-

gatáson kell előterjeszteni. Ily tárgyú kérvényeket a községi elöljáróságok sem nem tevébbitanak, sem készíteniök nem szabad. A szabadságot és felmentett mezőgazdák kötelesek minden idejüket és munkarejüket első sorban saját földjük, de másodsorban mások s különösen hadbavonultak földjeinek megmunkálására, illetve termésük learatására fordítani és mások ebbeli felszólításának, ha a maguk legsürgősebb munkájával végeztek, ha adéktalanul lehet tenni. Az ekkép foglalkoztatott szabadságot vagy felmentett katonának a rendes napszám, vagy szokásos bérek fizetendők. Aki más földjén munkába állani vonakodik, vagy egyáltalán szabadságidejét munka helyett hanyúlással, amerikázással tölti, feljelentés esetén azonnal visszahívandó a harc-terre.

Közügazdaság.

Ujabb rendelet a lenfonalról. A hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg a lenfonal- és lenkőc-fonal-készletek, továbbá a len- és féllen-készletek bejelentésének, valamint földolgozásának ujabb szabályozásáról. Eszerint a kéthavonként teljesítendő készletbejelentések ujabb intézkedésig az 1917. július, szeptember, november hó (és így tovább) utolsó napján volt állapot szerint mindenkor a rá következő hónap (augusztus, okt., december stb.) 10 napjág küldendők be a Lenipari bizottság utján a kereskedelmi miniszterhez.

A már kicsépellt gabona forgalombabozatala. A Közélelmezési Hivatal elnöke a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben elrendelte, hogy ott, ahol a gabona-eséplés már megindult, a termelők nem kötelesek bevárni a terményátvevő bizottságok működésének megkezdését, hanem terményfeleslegüket már most eladhatják a Haditermény r.-t. bármely bizományosának, mert a közlelmezés érdekei megkívánják, hogy a kicsépellt készletek lehetőleg azonnal felhasználhatók legyenek. A Haditermény a rendelet folytán összes bizományosait utasította, hogy a vásárlásokat azonnal kezdjék meg.

Ami jobb, mint a buzabizt. A berni közgazdasági ügyosztály alapos és eredményes vizsgálat után engedélyt adott egy vállalatnak nádveszéből készült élelmiszerek. A nádveszéből megszártják és liszté őrlik, ami szakemberek számítása szerint tápláléérték dolgában meg egyezik bármely más hasonló termékkel, sőt bizonyos tekintetben még értékesebb is.

Szerkesztői üzenetek.

Ellenvélemény. Levelét névtelenül küldte. A benne felhozott vádak így nincsenek garantálva. Mi azonban megvizsgáljuk az ügyet és a napokban szóvátesszük.

Szeged J. G. Versét nem közölhetjük.

Főszerkesztő: Pinterits Károly
igazgató, Budapest.
Főmunkatárs: Dr. Fontányi József
ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

MENETREND

Budapestről ér.	délután 1:00
	éjjel 6:01*
	12:24
	3:59
Budapestre ind.	délután 10:15*
	délután 1:55
	éjjel 12:45
	5:28
Zomborból ér.	délután 10:02*
	éjjel 10:11
Zomborra ind.	éjjel 6:14*
	5:23
Ujvidékről ér.	délután 1:21
	éjjel 11:50
Ujvidékre ind.	délután 1:44
	éjjel 6:48*
Szegedről ér.	délután 7:40
	délután 12:42
	éjjel 8:07
Szegedre ind.	délután 6:15
	délután 1:30
	éjjel 12:05
Cservanka—Gombosról ér.	éjjel 8:57
Cservanka—Gombosra ind.	éjjel 4:42
Zentáról ér.	" 11:05
Zentára ind.	" 4:33
Bajáról ér.	délután 9:02
	éjjel 9:26
Bajára ind.	" 7:00
	" 5:01
Bácsalmásról ér.	délután 7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól regge 6-ig

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
== védve ==

Reitter Oszkár

nagybecskereki nyug. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagy-szerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas. Fölülmul minden más irtószert. **1 doboz ára 3 K.** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismerető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használható, kérésre ingyen küld a Patkánin gyár egyedüli árusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Szálloda-vendéglő bérbéradás.

Palánka (Bácsmegeye) községben a kaszinó Egyet tulajdonát képező kaszinó szálloda és vendéglő előnyös feltételek mellett három esetleg hat évre bérbéradó.

A szálloda ill. 14 szobából és mellékhelyiségekből, a vendéglő téli és fedett nyári helyiségekből arany parkból stb. Az épületben van elhelyezve a Kaszinó mely Débácska egyik legnagyobb társas egylete.

Ugy a szálloda mint a vendéglő felszerelendő és folyó év október 1-én de legkésőbb 1918. január 1-én átveendő.

A három Palánka lakossága kb. 14000, ide gravitáló nagy vidékkel szemben szerencségi községekkel. Különféle hivatalokkal két vasúti és két hajóállomással. Élénk kereskedelme és piaca van. Értkezni lehet Zsigmond János főszolgabíróval mint a kaszinó elnökével.

Minden gyermek 20—30 koronát kereshet naponta, ha köris bogarakat szed, a melyek orgonafákon nagy mennyiségben vannak. Különként nyersen 10 koronát, szárítva pedig 12 koronát fizet érte a Szent Antal gyógyszerár Szabadka, Szegedi-ut.

Jóbarban levő 25 darab használt nagy vesszőkosár 100 koronáért eladó Cím a kiadóhivatalban.

Palicson Lévai Ferenc villájában négy külön bejárattal **butorozott szoba azonnal kiadó.**

Tégla égetéshez alkalmas Dobrljini barna dara szenet ajánlok azonnali szállításra 10000 kgként helyt vagon Dobrljin 310 kor. árban rendelhető

WEISS

szénkereskedő cég Osijek I., Szlavonia Desatsy-utca 27. sz.

Figyelmeztetés.

A szabadkai villamtelep ezuton is tisztelettel figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy az évek óta előnyösen bevált villamos cséplésre, nemkülönben gőzüzemű cséplésre is már most elfogad előjegyzést. Jelentkezés a villamos-telep irodájában.

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

..... SZEREZHETŐK BE.

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz.

A Katolikus Népszövetség évek előtt felállította biztosítási irodáját azon célból, hogy egy a tagoknak, mint a hozz forduló nak érdekét a biztosítás terén a lehetőséghez képest felarolja, valamint a szer ezeti erő felhasználásával, oly előnyöket kivívjon és nyújthasson, melyeket egyedül rem érhetnék el. E célból több elsőrendű magyar intézettel valamint Európa egyik legrégibb és leghatalmasabb intézetével lépett összeköttetésbe, mely intézetek 500 millió koronán felüli alaptőkére és tartalék kiállításokkal rendelkeznek, teljes megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindenki nyugodtan rábízhatja vagyonát. — Ezenkívül ezen intézetek mindenféle biztosítási ágazatot felkarolnak és így bármilyen téren kielégítetik a biztosító közönség mindenemű igényeit.

Az Iroda szervezetének fő előnye, hogy minden a kezében fut össze, mindig tudja látja tagjainak ügyét és mindenkor ellenőrzi a szabályszerű helyes eljárást; biztosítási dolgokban minden hozzáfordulónak szakzerű és lelkiismeretes utasításokkal és legminimálisabb díjakkal szolgál. Egyetlen elsőrangú intézet sem szabhat olcsóbb díjat. Biztosításokat felveszi: életbiztosítások, tőkére, vagy életjáradékra, halál, vagy előlés esetre, leánykötés iránti és flu elítélési biztosításokat, valamint jelszerű életbiztosításokat, ugyisintén családi elítélési biztosításokat.

Paratlan kedvezmény a papadég részére

melyet káplánok pártánosság történeti kinevezőük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal pártánosok **Tűzbiztosításokat** száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is részülhetnek. **Tűzbiztosítások** házas és ingatlan tárgyakat, épületeket, tornist, átalokat, lak és ipari berendezéseket, árukat és gépeket. Lábon álló termést. — **Templomi harangokat** törés vagy repedés által okozott károk ellen. — **Törés által okozott károk** ellen tükör- és üvegtáblákat, templomok, zárdák értéktárgyait, szoborokat, pénztárakat, araktárakat, pénztári helyiségeket, valamint daberendezéseket. **Pénztári kiküldötteteket.**

Belőreses lopás ellen

háztartási és irodai tárgyakat, pénztári kiküldötteteket. **Rablás ellen** pénztári kiküldötteteket.

Jégek ellen

mindenemű **Baleset ellen** bármily foglalkozásu egyéni, **Baleset ellen** közönségi. — Szavatossági biztosítást templomok, egyletek, kereskedők, gyárosok, gazdák, községek, ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, fürdők, szállodák szállodák számára. **Automobilbiztosítást, óvadék és keszességi biztosítást, Eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és alkasztás elleni biztosítást.**

Utópodgyász biztosítást.

Mindenemű felvilágosítást készséggel nyújt a hozzáfordulóknak a

Katolikus Népszövetségi Biztosító Iroda

Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Fiókok: Szabadka, Zagreb, Novi Cirkvenica. Kirendeltségek: Hrajin, Tribalj, Grizane Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékulap 2.000.000 korona.

Elfogad: takarékbetéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betőtekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetettnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapirokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapirokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyereménnyel) pupillaris biztonságu, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.

Arusztály: Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányu vetőgépeket, kukoricakapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szecsavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.